

DANIŞTAY BAŞKANI NURİ ALAN'IN KAMU YÖNETİMİ TEMEL KANUNU TASARISI KONUSUNDAKİ KONUŞMASI (24 ARALIK 2003)

Sayın Başbakan Yardımcısı,

Değerli Yargıçlar,

Değerli Konuklar,

Hepinizi saygıyla selamlıyor, hoş geldiniz diyorum. Katılımınız ve göstermiş olduğunuz ilgi nedeniyle teşekkürlerimi sunuyorum.

Danıştay'ın "Çarşamba Söyleşileri" çerçevesinde düzenlemiş olduğu bugünkü bilimsel değerlendirme ve tartışma toplantısının konusu "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı"dır. Dünyanın ve Türkiye'nin gündeminin sıkça değiştiği; her gün değişik ve ilgi çekici bir olayın ilk sıralara yükseldiği bir dönemde "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı", sonuç itibarıyla hukuksal bir düzenleme olmasına karşın, uzun zamandan beri kamuoyunun ilgi odağı haline gelmiş; düzenlenen bilimsel toplantılarda tartışılmış; sendikal eylemlere neden olmuştur. Türkiye'nin idari yapısında köklü bir değişikliği amaçlayan ve bugünkü yapının neredeyse tam tersi bir görev dağılımı ve örgütlenme biçimini öngören bu Tasarıya karşı toplumun göstermiş olduğu duyarlılığı önemsiyorum; bunu Ülkemizin sivil örgütlenmede ulaştığı düzeyin olumlu bir göstergesi olarak kabul ediyorum.

Değerli Konuklar,

1924 Anayasasında yürütme organı içinde gösterilen Danıştay'a, 1961 ve 1982 Anayasalarında yargı bölümünde yer verilmiştir. Bugünkü Danıştay, yargısal görevleri ağırlıklı olan bir yüksek mahkemedir. İdari yargı düzeninde temyiz mahkemesi; kanunla gösterilen belli davalarda ise ilk ve son derece mahkemesi olarak görev yapmaktadır. Ancak her iki Anayasa da, Danıştay'ın 1868 tarihindeki kuruluşunda öngörülen yapıyı korumuş; danışma ve inceleme görevlerini uhdesinde bırakmıştır. Kuruluş Kanununda "Başbakanlık veya Bakanlar Kurulu'nca gönderilen kanun tasarı ve teklifleri hakkında" iki ay içinde düşüncesini bildirmek Danıştay'ın görevleri arasında gösterilmiş olmakla beraber, çok uzun zamandan bu yana, Başbakanlık veya Bakanlar Kurulu'nca bu yol hiç kullanılmadığı için Danıştay bu konudaki görevini yerine getirme şansını elde edememiştir. Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nda da böyle oldu. bizim, bu Tasarıdan uzunca süre haberimiz olmadı. Gerçekçi bir değerlendirme için yazılı ve görsel basında yer alan özet haberlerle yetinemeyeceğimiz için sessiz kaldık. Kasım ayı içinde Başbakanlık Müsteşarlığından, üst yazısı mevcut olmayan, kapalı bir zarf içinde, Ekim ayı Tasarısı gönderildi. Bunu, çok iyimser bir yorumla, bir işaret sayarak harekete geçtik. Başkanlar Kurulu'nun bana verdiği yetkiye dayanarak görüşlerimizi Sayın Başbakana sundum. Sayın Başbakan ve birlikte olduğu Sayın Başbakan Yardımcısı beni ilgi ile dinlediler. Bunun dışında, Başbakanlık Müsteşarının, müsteşar yardımcılarının ve Danıştay üyeleri arasından oluşturulan bir kurulun katıldığı bir atölye çalışması yaptık. Gerek görüşlerimizin Sayın Başbakana sunulmasından, gerekse söz konusu toplantıdan yararlı sonuçlar elde edildiğini söyleyebilirim. Danıştay olaya böylece müdahil oldu. Şunun altını çizerek ifade etmek isterim ki; bizden hiçbir talepte bulunulmamasına karşın bizim girişimimiz, Tasarının Ülkemiz için taşıdığı hayati önemden, asırlık kuruluşumuzun bize vermiş olduğu görev bilincinden ve bu konuda söyleyecek sözümüzün bulunmasından kaynaklanmıştır.

Değerli Konuklar,

Tasarının amacı kısaca ifade edilmek istenirse, kamu yönetiminde iyileştirme sağlamaktır. Bu bağlamda idarenin etkinliğini ve bireyin yönetime katılımını artırmak, saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerini hayata geçirmek, bürokrasiyi daha esnek hale getirmek, çoğunluğu sözleşmeli ve yerel olarak sağlanabilen yeni bir kamu görevlisi oluşturmak gibi esaslar, amaca ulaştırılacak çözümler olarak değerlendirilmektedir.

"Kamu yönetimini. İyileştirmek" amacına katılmamak mümkün değildir. İis yükünün büyük bir kısmını kamu yönetimi içinde yer alan konuların oluşturduğu bir kurumun mensupları olarak, sıkça kamu yönetimindeki olumsuzluklarla karşılaşan bizler için bu amaç, bir özlemi

de ifade etmektedir. Ancak **bir hukuk devletinde hazırlanacak kanuni bir düzenlemede öncelik, getirilecek olan ilkelerin Anayasa ile uyum içinde olması, Anayasaya aykırılık taşımamasıdır. Bu noktadan bakıldığında, tasarıyı hazırlayan grubun, hukuka uygunluk yönünden yeterli bir destek almadığı, düzenlemelere ticari bir işletme modelinin egemen olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle Tasarı Anayasaya aykırı çok sayıda ilke ve kuralı içermektedir. Bu toplantının düzenlenmesinin ağırlıklı amacı, Tasarının anayasal ilkeler açısından tartışılmasını sağlamak; yasama sürecinde bunları, ilgililerine bilgilerine ve dikkatlerine sunmaktır.** İnanıyorum ki, Ekim Tasarısının bugünkü biçimiyle kanunlaşması halinde ileride basta yürürlük olmak üzere büyük sorunlar ortaya çıkacak; geriye dönüş zorlaşacak ve uygulama süresi içinde kamu yönetiminde oluşturacağı yıkımın giderilmesi mümkün olamayacaktır. Anayasa yaptığı düzenlemelerde birçok hukuksal kavrama, kuruma ve ilkeye yer vermiş olmakla beraber bunlardan çoğunun içeriğini açıklamamış, tanımlarını yapmamıştır. Bunların çerçevesini, içeriğini ve tanımlarını genelde bilimsel ve yargısal içtihatlardan, hukukun genel ilkelerinden ve kanunlardan yararlanarak ortaya koyabiliriz. Tanımlarının yapılmamış, içeriğinin yeterince açıklanmamış olması bize Anayasada yer alan kavramları isimize geldiği gibi yorumlama hakkını vermemektedir. Örneğin, konumuzla ilgili olarak, idarenin bütünlüğü, yetki genişliği, idari vesayet, kamu yararı, kamu hizmeti, kamu hizmetinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memur, diğer kamu görevlileri gibi hukuksal kurum, kavram ve ilkelerin açık tanımlarını Anayasada bulmamız mümkün değildir. Bunları anlamak ve değerlendirmek için Anayasayı bütünüyle yorumlamak, yargısal ve bilimsel içtihatları izlemek ve değerlendirmek gerekir. Bir hususa daha değinmek istiyorum: Tasarının çok kısa sürede muhtemelen yarin, Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilecek olması bu tür toplantıları değersiz hale getirmeyecektir. Tasarının asil inceleneceği ve tartışılacağı mekan Türkiye Büyük Millet Meclisidir; Tasarı hakkında ileri sürülen bilimsel görüş ve eleştirilerin burada da değerlendirileceği kuskusuzdur. Amaç bu alanda bir düzenleme yapılmasını engellemek değil, Anayasa ile uyumlu, doğru ve uygun yöntem ve araçları içeren bir kanunla hedefe ulaşılmasına katkı sağlamaktır.

Değerli Konuklarımız,

Danıştay'da oluşturduğumuz ve yukarıda sözünü ettiğim kurul, Tasarıyı Anayasaya uygunluk yönünden incelemiş; aşağıda kısaca özetleyeceğim konularda duyarlı davranılması ve bunlara ilişkin Anayasa kurallarının dikkate alınması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bu değerlendirme Ekim 2003 Tasarısı ele alınarak yapılmıştır. Anayasanın 126. ve 127. maddelerinde merkezi idare genel yetkili, mahalli idareler özel yetkili kuruluşlar olarak görevlendirildiği halde Tasarının 6. ve 7. maddelerinde

merkezi idarenin yürüteceği görevler ve hizmetler tek tek sayılmak suretiyle görevleri sınırlandırılmış ve merkezi idare özel yetkili hale getirilmiştir. Tasarının 8. maddesinde mahalli idarelerin görev, yetki ve sorumluluklar "mahalli müşterek ihtiyaçlara ilişkin her türlü görev, yetki ve sorumluluklar ile hizmetler" olarak tanımlanmış ise

de, merkezi idarenin 6. ve 7. maddelerde belirlenen görevleri ve yürüteceği hizmetler dışında kalanların "mahalli müşterek ihtiyaçlar" tanımı içinde mahalli idarelere devredileceği, böylece mahalli idarelerin genel yetkili konuma getirilecekleri açıktır. Nitekim bu husus geçici maddelerle de doğrulanmaktadır. Dahası, Tasarı, 9. maddesi ile merkezi idare birimlerinin, gerek örgütlenme, gerekse düzenleyici tasarruflar yoluyla, mahalli idarelerin sorumluluk alanlarına müdahalesini yasaklarken; merkezi idarenin yürüteceği görev ve hizmetlere ait bazı yatırımlardan uygun görülenlerin mahalli idareler eliyle gerçekleştirmesine olanak sağlamak suretiyle mahalli idarelerden yana olan tavrını açıkça ortaya koymaktadır. Tasarıya hakim olan bu ilke, Anayasanın bu konuda benimsediği ilkenin tam karşıtıdır.

Yine Anayasanın 126/2 maddesi, illerin idaresinin "yetki genişliği" esasına dayandığını emredici biçimde açıkladığı halde, Tasarının 16. maddesine, geçici maddelerine, i ve ii sayılı cetvellere göre sadece içişleri, Maliye ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının taşra teşkilatı, dolayısıyla sadece bu bakanlıklar için yetki genişliği esası korunmaktadır. Tasarıyı hazırlayanlar, bu bakanlıklara Adalet Bakanlığını ve Milli Savunma Bakanlığını eklemekte iseler de, bu bakanlıklar gördükleri hizmetlerin nitelikleri itibarıyla özellik arz etmekte, taşra örgütlerinin varlıkları ve bunların merkez adına kullandıkları yetkiler tartışılmaya değer bulunmaktadır. Kuşkusuz, Dışişleri Bakanlığı gibi, hizmet ve görev alanları yönünden taşrada örgütlenmesine gerek olmayan bakanlıkların yetki genişliği ilkesinin dışında kaldıklarının kabulü gerekmektedir. Anayasanın emredici hükmü karşısında, sadece bazı bakanlıklar için yetki genişliği ilkesinin korunmasının Anayasaya uygunluğu tartışılmalıdır.

Tasarının 11. maddesi, merkezi idare ile mahalli idarelerin, kendilerine ait hizmetlerden yetkili organlarının kararı ile uygun gördüklerini üniversitelere, meslek kuruluşlarına, özel sektöre gördürebilmesine olanak tanımaktadır. "Gördürebilme" nin biçimi ve **hukuki yapısı açıklanmamış olmakla birlikte, bu hükmün, idarenin kanunla düzenlenmesi ilkesine ve Anayasanın 47. maddesinin "Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilirliğinin veya devredilebileceğinin kanunla belirlenmesi ilkesini" getiren dördüncü fıkrası hükmüne uygunluğu tartışılmalıdır.**

Anayasanın 127. maddesinin beşinci fıkrası merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğunu açıklamıştır. Bu yetkinin amacı mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplumun yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanmasıdır. 1961 Anayasasının mahalli idarelerle ilgili 116. maddesinde bu konuda hiç bir düzenleme yer almamış iken, 1982 Anayasasındaki bu kural Anayasa koyucunun merkezi idarenin mahalli idareler üzerindeki idari vesayet yetkisine verdiği önemi ve duyarlılığı göstermektedir. idari vesayet yetkisi, yargısal ve ilmi içtihatlarla desteklenen kanuni düzenlemelere göre mahalli idarelerin somut işlemleri ile organları üzerinde cereyan eden merkezi idareye ait bir denetleme yetkisidir. Tasarıda 40. maddenin son fıkrasında yer alan köyler ile köylerin kendi aralarında kurdukları birliklerin mülki idare amirleri eliyle denetlenebileceğine ilişkin kural, idari vesayet yetkisinden ziyade içeriği

açıklanmamış bir dış denetim yetkisi izlenimini vermektedir. **Tasarıyı hazırlayanlar, 8. maddenin son fıkrasının, merkezi idarenin mahalli idareler üzerindeki vesayet yetkisini düzenlediği görüşündedirler. Bu kurala göre, mahalli idarelerin temel görev ve hizmetlerden birini aksatmaları halinde merkezi idare, bu aksaklıkların giderilmesi için makul bir süre verecek; bu sürede aksaklıklar giderilmez ise durum gerektirdiği tedbirleri alabilecektir.** Madde, merkezi idare tarafından mahalli idareler üzerinde bir "başarı" değerlendirmesi yapılmasını öngörmekte ve "ciddi şekilde aksatma", "halkın hayatını olumsuz ölçüde etkilerine", "makul süre" gibi takdiri unsurları içermektedir. Tasarı bu maddesiyle merkezi idareye, mahalli idareler üzerinde keyfiliğe kaçabilecek bir yetki vermekte ve mahalli idareleri güçlendirmeye yönelik kendi amacı ile çelişmektedir. Merkezi idarenin "durumun gerektirdiği tedbirleri" alma yetkisi ise yine keyfi kullanıma açık olduğu gibi idarenin kanunla düzenlenmesi ilkesine de aykırıdır.

Tasarının 44. maddesi, idarenin yönetmelikle düzenleme yetkisini, kanunda açıkça yetki verilen konularla sınırlamıştır. Başka bir anlatımla, yönetmelik çıkarılması 'kanunda açıkça belirtilmedikçe, idare yönetmelikle düzenleme yapamayacaktır. Anayasamıza göre, sayılı birkaç durum dışında, idarenin asli düzenleme yetkisi bulunmamaktadır. Ancak 124. madde, kanunla düzenlenmiş alanlarda idarenin yönetmelik çıkarma yetkisine sınırlama getirmemiştir.

Kendi görev alanı içinde bulunmak, kanun ve tüzüklere aykırı olmamak kaydıyla Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri kanunda öngörülmemiş olsa bile yönetmelik çıkarabilirler. Tasarının 44. maddesi bu haliyle Anayasanın 124. maddesine açıkça aykırıdır.

Tasarının 40. maddesinin ikinci fıkrası, merkezi idarenin ve mahalli idarelerin dış denetimi yetkisini Sayıştay'a vermiş; ancak bu denetimin Sayıştay tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yaptırılabilceğini de kabul etmiştir. Dışarıya yaptırılacak işler arasında sorumluların hesaplarını ve işlemlerini kesin hükme bağlama görevi de vardır. Tasarıda bu işlerin kimlere veya hangi kuruluşlara yaptırılabilceği konusunda bir açıklama yer almamıştır. Anayasanın 160. maddesi Sayıştay'ın asli görevlerini aynen "genel ve katma bütçeli dairelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak" olarak belirtmiş; kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini de görevleri arasında göstermiştir.

Sayıştay, Anayasada Yüksek Mahkemeler arasında sayılmamış olmakla beraber Yargı Bölümü içinde yer almış, kendine özgü yargısal bir kuruluştur. Sayıştay'a, Anayasada gösterilen asli görevleri dışında kanunlarla ancak inceleme, denetleme ve hükme bağlama işleri verilebilir. 160. maddenin üçüncü fıkrasına göre Sayıştay'ın ödev ve yetkilerinin kanunla düzenlenmesi mümkün ise de yapılacak düzenlemelerde Anayasada belirtilen sınırlar içinde kalınması gerekir. Asıl önemli olan husus, Anayasa veya kanunla verilen işlerin, bizzat Sayıştay tarafından yerine getirilmesi zorunluluğudur. Bu husus hem maddenin yazılış biçiminden, hem de söz konusu maddede yer alan "Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz" kuralından açıkça anlaşılmaktadır. Bu nedenlerle Tasarıda idarenin dış denetiminin Sayıştay dışındaki kişi veya kurumlara yaptırılabilmesine imkan veren düzenleme Anayasanın hem 160. maddesine, hem de hiçbir kimse veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağını açıklayan 6.maddesine açıkça aykırıdır.

Tasarıda yer alan geçici maddelere göre merkezi idarede görevli çok sayıda memur, kadrosu ile birlikte mahalli idarelere devredilecek ve görev yerleri sabit hale getirilecektir. Bu memurlar için aile birliği ve Anayasada öngörülen ailenin korunması

ilkesinin nasıl sağlanacağı tartişılmalıdır.

Değerli Konuklar,

Buraya kadar söylediklerimin tümü, Tasarıda ngrlen kuralların, Anayasa hükümlerine göre değerlendirilmesi ile ilgilidir. Bu konuda yetkili ve son sözü söyleyecek olan kuşkusuz Anayasa Mahkemesidir. Ancak kamu yönetimi ile ilgili bu Tasarının, henüz kanunlaşmadan, öncelikle Anayasaya uygunluk açısından değerlendirilmesi ve Anayasaya aykırı olabilecek kurallardan arındırılması ,düzenlemenin hayata geirilebilmesinin ilk ve vazgeçilmez koşuludur. Toplantıya katılan değerli bilim insanlarının görüşleri ile konu daha da aydınlanacaktır.

Tasarının getirdiği ilkelerin, yaptığı düzenlemelerin gerekliliği ve uygunluğu konusunda da görüşlerimiz vardır. Örneğin, merkezi idareye ait çok önemli görev, yetki ve hizmetlerin, tüm mal varlıkları, alacak ve borçları, bütçe ödenekleri ve kadroları ile, birlikte personelinin mahalli idarelere devrinin büyük sorunlara neden olacağını, esasen mahalli idarelerin de bilgi, personel ve teknik donanım yönünden bunları yürütmeye hazır olmadıklarını; keza teftiş kurullarının kaldırılmasının sebebini anlayamadığımı; Tasarı ile getirilen mahalli idareler halk denetçisinin gerek seçiminde, gerekse takdir yetkisi içinde görevden alınmasında il genel meclisine yetki verilmesi nedeniyle bu müesseseden beklenen yararın sağlanamayacağını düşünüyorum. Ancak, hem konuyu uzatmamak, hem de yerindelik ile ilgili konuların Anayasaya uygun olarak hazırlanmış bir düzenleme içinde tartişılması ve değerlendirilmesi daha yararlı olacağı için, bunların ayrıntılarına girmiyorum.

Bu değerlendirmelerden sonra, bazı görüş ve önerilerimi bilgilerinize sunarak sözlerimi bitirmek istiyorum.

Tasarıyı hazırlayanlar, bu Tasarıya karşı getirilen hukuksal ağırlıklı eleştirileri dikkate alıp değerlendirmekle birlikte; Tasarının yerindeliliğine, yani Tasarıya egemen görüşlere, öngörülen yönetim modeline, Tasarının kanunlaşıp uygulanması halinde kısa ve uzun vadede getirebileceği olumsuz sonuçlara ilişkin eleştirilere karşı sert bir tavır sergilemektedirler. Eleştirenler, tutucu ve aşırı merkezietçi, ağdaş görüşlere, gelişime, saydamlığa, katılımcılığa karşı olmakla; bürokrat kesim de mevcut iktidarlarını yitirmekten korkmakla, kıskançlıkla sulanmaktadırlar. Bu tavrı haklı bulmuyorum. Yukarıda da ifade ettiğim gibi öncelik hukuktur. nce hukuka uygunluk sağlanmalıdır. Ancak bundan sonra "iyi yönetim" ile ilgili görüşler, yönetimde iyileştirmeyi sağlayacak unsurlar tartişılabilir. Kişisel olarak yönetimin iyileştirilmesi gerekliliğine inanıyorum. Ancak bu Tasarının ngrdğ modele, bu modelin gerçekleştirilmesi için önerilen üzümlere katılmıyorum. Tek amacı kar etmek olan ticari bir işletme modeli esas alınarak siyasal ve toplumsal yapısı, coğrafyası özellikler arz eden ülkemizde kamu yönetiminde iyileştirmenin sağlanabileceğine inanmıyorum.

Değerli Konuklar,

Kamu yönetiminde iyileştirme, Anayasanın kamu yönetimi için çizmiş olduğu ereve içinde kalınarak da gerçekleştirilebilir. Bu alanda şimdiye kadar yapılmış olan inceleme, araştırma rapor ve projelerden yararlanılarak, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, merkezi idarenin taşra örgütünün görev ve yetkilerinin artırılması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve devlet personel rejiminin aksayan kurallarının düzeltilmesi suretiyle Tasarıda ngrlen amaçlara ulaşılmasının mümkün olduğunu düşünüyorum. Gerekede ngrlen idari Usul Kanunu, e-Dönüşüm. Türkiye Projesi ve e-Devlet, Bürokrasinin Azaltılması ve Basitleştirilmesi, Vatandaş Memnuniyetinin llmesi, Performans Sistemine Geçiş, Kamuda Etik Kurallar ile ilgili

düzenlemelerin ise nitelikleri itibarıyla, Anayasal bir soruna neden olmaları uzak ihtimal olarak gözükmemektedir.

Tartışma konusu Tasarı, "Kamu Yönetimi Temel Kanunu" ismini taşımaktadır. Anayasal sistemimizde temel kanun kavramı olmamakla birlikte bir kanuna böyle bir isim verilmesi hukuksal bir sorun yaratmaz. Ancak bu ismi taşıyan bir kanunun düzenlediği alanda sadece temel ilkeleri getirmesi beklenir. Oysa kanun tasarısı bir çok geçici maddeyi içermekte, böylece bir uygulama kanunu niteliğini de taşımaktadır. Kanunun uygulanabilmesi "temel" nitelendirilmesine uygun olarak bir dizi kanuni düzenlemeyi de gerekli kılmaktadır. Gerekçede açıklandığına göre, bu Tasarı ile birlikte büyük şehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri ile ilgili kanunların, gerekçede zikredilmemekle beraber, il idaresi Kanunu ve Devlet Memurları Kanununun yenilenmesi, kapsamlı bir yeniden yapılanmanın temelini oluşturacaktır. Yine gerekçede belirtilen pek çok alanda yapılacak düzenlemelerle Tasarıda öngörülen çağdaş yönetim anlayışı hayata geçirilecektir. Gerçekten temel kanun, getirdiği geçici maddelere karşın, tek başına uygulanma gücüne sahip değildir; ya da uygulanması kamu yönetiminde büyük bir kargaşaya neden olacaktır. Yöneltilmiş eleştiriler mahfuz kalmak kaydıyla, Tasarının getirdiği ilkelerin hayata geçirilebilmesi, bir dizi kanuni düzenleme yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Hal böyle iken Tasarının bir an önce TBMM'ne gönderilmesi konusundaki acelenin nedenini anlamak mümkün değildir.. Eğer Kamu Yönetimi Temel Kanunu, gerekli gördüğü diğer kanunlardan önce yürürlüğe girerse, haliyle geçici maddelerde devir ve tasfiye için öngörülen süreler de işlemeye başlayacaktır. Kanunca öngördüğü ilke ve kuralları, diğer kanuni düzenlemeler yapılmadan tümüyle hayata geçirilemeyecek olan bir kanunun, devir ve tasfiyeye ilişkin kurallarının öncelikle yürürlüğe girmesinde hiçbir yarar bulunmamaktadır. Aksine merkezi idareden kapsamlı ve yoğun bir kamu hizmetini devralacak olan yerel yönetimlerde, bununla ilgili kanuni düzenleme ve hazırlıklar yapılmadan bu işler için ayrılan süreyi kısaltmak çeşitli sakıncalar doğurabilir. Bunun dışında, temel kanundaki ilkelerin, daha sonra yürürlüğe konulacak kanunlarla değiştirilmesi hukuken mümkün olduğuna göre, temel kanundaki o ilkenin uygulanmasına gerek de kalmayabilir. Bu nedenlerle Kamu Yönetimi Temel Kanununun, kendi ilkeleri içinde bütünlüğünün sağlanabilmesi için bu alanda düzenlenmesi gerekli görülen kanunlarla birlikte ele alınması ve yürürlüğe konulması yararlı olacaktır.

Kamuoyuna sadece Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı sunulmuştur. Hazırlığının tamamlandığı duyumu alınan ilgili diğer kanun tasarıları henüz bilgimiz dışındadır. Bu nedenle, bugünkü toplantıda doğal olarak sadece söz konusu Tasarı değerlendirilecek ve tartışılacaktır. Örneğin vali ve kaymakamların belediyeler ve il özel idareler ile olan ilişkileri, bunlar üzerindeki yetkilerinin ne olacağı bilinmemektedir. Bunlarla ilgili düzenlemeler açıklanınca, muhtemelen idari vesayet, yetki genişliği gibi konulardaki eleştirilerin dozu ve yönü değişecektir.

Toplantıda ileri sürülen görüş ve eleştirilerin yetkililer tarafından incelenip değerlendirilmesi ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısına olumlu katkılar yapması dileğiyle hepinize saygılarımı sunuyor, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.